ELŐFIZETÉS
Egy negyedévre
2 korona

Telefon szám 503.
Hirdetések dija: megállapodás szerint

HÉTFŐ

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik minden hétfőn délelőtt. Kéziratokat vissza nem adunk.

Egyes szám
5 krajcár
(10 fillér)

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Zrinyi-utca 2 szám I. emelet
Sebesy-ház

V. évfolyam. ARAD, 1911. MAJUS 22. 21. szám.

A francia miniszterelnököt és hadügyminisztert egy repülőgép megölte.

A szekularizáció.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter költségvetése az 1896-ik évben alig volt csak valamivel nagyobb, mint öt millió korona, — ma százmillióról rendelkezik a kultuszbudget; de ha még száz milliót adhatnánk erre a célra, akkor is nehéz volna kielégiteni a kulturigényeket.

Talán nem is szükséges ezt a számarányt más országok kultuszköltségeivel összehasonlitani, mindig rossz politika az, ha a szomszédunk tányérjára nézünk. Maradjunk csak itthon, figyeljük a magunk tányérját és ha nekünk kevés, amit benne látunk, igyekezzünk szerezni többet. — Arról persze nem is kell beszélni, hogy valami nagyon sok volna a kultuszminiszter százmilliója, mert ennek a tárcának oda kellene adni még azt is, amit a hadseregre kell költenünk és még ezt sem sajnálná senki a kultusztárcától.

Igy azonban, hogy csak száz millió áll rendelkezésünkre, ezt kell nagyon gondosan elköltenünk s ez a rengeteg pénz leginkább azért kevés most, mert hiszen negyven esztendővel ezelőtt még csak öt millió koronát költöttünk kulturára, — tehát a multban nagyon kevés volt a nemzeti áldozatkészségünk erre a legnagyobb és legfőbb nemzeti jóra.

Ez az oka annak, hogy a most felmerülő kérdések a magyar kulturpolitika liberalizmusát keresik, — hogy bizonyos irányban az egyházi vagyon szekularizációjára gondolnak, hogy az uj egyetemnek létesitése miatt majd megőszül a kultuszminiszter és hogy az elemi oktatás államositása még ma is nagy akadályokba ütközik, mert az állam, vagy mondjuk a közoktatásügyi kormány örül, ha a vallásfelekezetek saját költségükön tartanak fenn iskolákat, örül, hogy legalább ezekkel is több iskolája van az országnak.

A kultuszminiszter minden igényre, melyet tárcájával szemben támasztanak, bizvást azt felelheti, hogy: hiszen ezek az igények már régen ki volnának egyenlitve, ha 1869. óta évenkint nem száz milliót, hanem legalább csak ötven milliót költhettünk volna a kulturára.

A vita, mely ezuttal nagyon emelkedettnek igérkezik, nem is a kulturigények kielégitése miatt indul meg, hanem, mint Várady Zsigmond mondja, azért, mert: Ma a kultura az egyházakkal többé-kevésbbé szembekerült. Aki az ujkori kulturát akarja, az az egyházaknak az iskolákra való befolyását nem növelheti.

Ez az a nagy kérdés, mely a most meginduló kultuszvitában domináló szerepet fog játszani. Az egyházi világnézetnek materiális világnézettel való szellemi mérkőzését várjuk ebben a vitában, mely olyan nagy érdeklődést kelt az egész országban, hogy a véderőreform szülte izgalmak teljesen háttérbe szorulnak miatta.

Nagy kár, hogy a vitaanyag nem egyenlően oszlik meg a vitázó pártok között. Ha tisztán csak arról volna szó, hogy az uj kultura mennyiben áll ellentétben az egyházakkal, ez olyan magas és olyan értékes filozófiai véleménysurlódást produkálna, melyből a legnemesebb vonatkozásokat lehetne ebben a két különálló gondolatkörben elhelyezni. Egy uj világosság keletkezhetnék igy ebből a vitából, mely minden oldalra gyönyörü fényt vetne. De nem erről van szó. A téma minden argumentuma az egyházi vagyonérdekeket érinti és pedig nem minden egyház, nem minden felekezet vagyonát, hanem csak a római katholikus egyház vagyoni érdekeit. A szekularizáció kérdése ilyen fullánkkal avatkozik bele a nagy bölcseleti mérkőzés csatájába és ez a körülmény izgalmat fog kelteni, szenvedélyeket korbácsolhat föl és különösen sok alkalmat nyujt a politikai bajkeverők és lesipuskások felébresztésére.

A kérdésnek azt a részét, hogy az egyházi vagyon jogosultan az egyházé-e, vagy ahhoz az állam formálhat-e tulajdonjogot, nem lehet egy időben és egyszerre eldönteni azzal a másik kérdéssel, hogy az uj kultura az egyházakkal szembekerült-e, vagy sem? Ezt a két kérdést egymástól függetleniteni kellene leginkább azért, mert az ugynevezett uj kultura hivei éppen abban az egyházban vannak legkevesebben, melynek vagyoni érdekeltsége szorul igy a fórumra.

Nem cselekszenek okos dolgot a materiális világnézet hivei, ha a szekularizáció gondolatával foglalkoznak a magyar parlamentben addig, amig a szembenálló világnézetek matefizikai értelmét az ország közvéleményével megértetni nem tudják. Egyelőre csak erre kellene törekedniök. Hiszen bent magában a parlamentben sincsenek nagyon sokan tisztában azzal, hogy voltaképpen mit is akarnak azok, akik a materiális világnézet igazságait szembeállitják az egyházi világnézet igazságaival. Egyébként pedig maga Várady Zsigmond is megmondhatja, hogy az uj kultura a maga pozitiv utjain is, még sok tekintetben

A világhirü „Salamander“ cipők kizárólag csakis urak és hölgyek részére 16 kor. 50 fill. és 20 kor. 50 fill. árban kaphatók

Weinberger János kizárólagos cipőraktárában

Arad, Andrássy-tér 20. szám. Telefon szám 312

ingadozó s hogy az, amit ő evolucionak nevez, éppen olyan mindenek felett való, emberi észszel föl nem érhető, mindnyájunk sorsa felett itélő hatalom, mint az, amit az egyházi világnézet hivei Istennek neveznek.

Az evolució fanatikusai magukat szabadgondolkozóknak nevezik, nekik első kötelességük elfogadni azt az igazságot, hogy az egyházi világnézet bölcseletében élő gondolatoknak a szabadságát sem lehet detronizálni. Igen? De ha az egyháznak megengedjük, hogy az antimodernista esküt hiveitől kiveheti, vajjon, nem kell-e ez ellen védekezni?

Erre a kérdésre könnyü volna azt felelni, hogy hiszen a modernista esküt viszont a szabadkőmüves páholyokban szokták letenni. Az antimodernista eskü fogalma éppen a páholyokból indult ki. Ilyen eskütétel soha senkinek eszébe nem jutott volna, ha a páholyokban is esküvel nem avatják fel a hiveket. De nem ez a helyes felelet, mert a páholyokban mindenki szabad akaratból teszi le az esküt, az antimodernista esküt. ellenben rendeletre veszik ki az ifjuságból.

Igen? Hát az eskü kötelező ereje mikor nagyobb? Akkor-e, ha azt rendeletből vállaljuk, vagy akkor, ha arra önként jelentkeztünk? És ha az eskü gondolatában rejlő sajátságokat figyeljük, nem kell-e megállapitanunk azt, hogy az eskü, melyet letettünk arra, hogy a jövőben mit fogunk cselekedni. hogyan fogunk élni, — voltaképpen a gondolatszabadság bilincse akkor is, ha azt a szabadkőmüves páholyban tettük is?

A materiális világnézet gondolatszabadsága éppen azt jelenti, hogy a gondolat ne türjön magán bilincset és ledobja magáról, ha ilyent raktak rá. Ez a jelentőség teszi erőssé, hatalmassá a materiális világnézetet, melynek nincs szüksége arra, hogy a maga elméleteit oktroyálja. Ezért tévelygők azok, akik azt hiszik, hogy az uj kulturának az egyházi világnézetekkel való küzdelmében az ellenfél gondolatszabadsága kevésbbé értékes, mint a támadó félé.

Az Izraelita Jótékony-Egylet közgyülése.

A jótékonyságok körül nagy érdemeket szerzett Izraelita-Egylet ma tartotta rendes évi közgyülését. A közgyülést, amelyen a tagok szép számmal vettek részt, *Glück* Károly elnök nyitotta meg. Először is beszámolt az egyesület évi müködéséről, mely szerint havonként az egyesület 96 szegényt segélyezett. Télen 1125 koronát osztott ki segélyképen. Ezután a felügyelő-bizottság tette meg az évi jelentését, amire a gyülés megadta a tisztikarnak a felmentvényt. Ezután még az uj tisztikar megválasztása volt hátra. A régi tisztikart ujból megválasztották. Ezután az elnök az ülést berekesztette.

SZEMLE.

*

A képviselőház általán honorálni látszott a kereskedelmi tárca előadójának azt az óhaját, hogy — tekintettel a szakminiszterium ideiglenes vezetésére — a tárca költségvetése kapcsán komoly elvi kérdések vagy intézmény-problémák föltevésétől az országgyülés ez idő szerint tartózkodjék.

Ma mégis hosszabb s beható vita indult meg a Házban a munkásbiztositási hivatal tételénél, hogy megmozduljanak a zsilipek s felszabaduljanak ama sok panasz nyomásától, amik az országos munkásbiztositó-intézmény ellen, Az 1907. t.-c. rövid fennállása óta a közvéleményben felhalmozódtak.

A boldogult koaliciónak ez volt a kereskedelmi tárca ügykörében második szerencsétlen alkotása. Amily balul ütöttek ki az államvasutak üzemére vonatkozó intézkedései s a vasuti szolgálat pragmatikája, éppugy nem vált be az a sok remény s üdvös várakozás, amit a szociális törvényhozás terén a munkásbiztositás és betegpénztárak országos organizmusával biztositani vélt.

Ez intézmény máris nagy válságba jutott. A kerületi pénztárak kimerültek, a központ óriási deficitekkel küzködik s általános az elégületlenség a szervezet összes érdekeltje: a befizetésre kötelezett munkások, a jótállással tartozó munkaadók, az intézet alkalmazottjai s a betegek kezelését ellátó orvosok körében.

Négyen szólaltak fel a fölemelt álamsegély tételénél igen objektive s az ügyállásról tájékozottan a Ház különböző oldaláról. Hegyi Árpád még tegnap, az általános vita keretében s ma Horváth Mihály a 48-asok, Pető Sándor a demokraták, Haydin Imre a munkapárt részéről. De valamennyien megegyeznek abban, hogy a törvény elhibázott alkotás, az intézmény egészségtelenül müködik s az állapotok, melyek négy év alatt kifejlődtek, hamar oda vezethetnek, hogy a szervezet felmondja a szolgálatot. Ezt a szociális közjólét, a társadalmi összhangzat s a magasabb államérdek szempontjából egyaránt meg kell akadályozni.

A hallottakból vajmi nehezen állapitható meg, hol van a hiba gyökere. Ott-e, amire Pető Sándor akaratlanul célzott, midőn megállapitotta, hogy a munkáspénztár szolgáltatási kötelezettségeiben Európaszerte első helyen állunk, pénzerejében pedig az utolsón, — amiből a csődbejutás veszedelme logice következik. Vagy az-e a főhiba, hogy az intézet anyagi érdekeltjei tartozásaikat nem veszik komolyan s a pénztárnak a befizető tagok tömegesen adósok; milliós hátralékokra rug az intézet követelése, de nincs mód behajtani a birósági kompetenciák zürzavara s a birói itéletek ellentmondásai miatt. Avagy az volna-e a bajok forrása, amiről minden szónok megemlékezett, de eltérő felfogással, hogy az intézmény centralizáltan szerveztetett s a kerületek önkormányzatát megzsibbasztotta.

Nem mélyedünk e kontroverz nézetek vizsgálatába, még kevésbbé birálatukba. A budgettárgyalás nem alkalmas pillanat; lesz hozzá mód ugyis mihamarabb, mikor Lukács László pénzügyminiszter, a kereskedelmi tárca ideiglenes vezetője tettre váltja mai igéretét, hogy a munkásbiztositási törvény reviziójáról, illetőleg érezhető nagy hiányainak novelláris pótlásáról törvényjavaslatot fog az országgyülés elé terjeszteni.

Kettőt máris megállapithatunk. Egyik az, hogy már a boldogult kereskedelmi miniszter: Hieronymi Károly mélyen érezte közvetlén elődének alkotásában a végzetes hibákat, de a rövid idő alatt, mely haláláig rendelkezésére állt, nem volt lehető azokat korrigálnia. A másik, amit konstatálnunk kell, hogy Lukács László e bajok orvoslását máris égetően sürgős feladatnak tekinti, de egyuttal elháritja a kormányról a felelősséget a mostani állapotért, mert a törvény ugy van alkotva, hogy a kormánynak az intézményre csupán konzultativ befolyás engedtetik, rendelkező ingerenciája nincs.

Erkölcsi felelősség alól az előbbi kormányzat, a koaliciós kabinet, mely a hibás törvényt kreálta, persze nem oldható fel ma sem. De Lukács László erről csupán finom iróniával nyilatkozott: hogy a munkásbiztositó intézmény „kissé gyorsan készült", nem elég körültekintéssel és alapossággal, „kissé gyorsan is léptették életbe", mielőtt a végrehajtási utasitások elkészültek volna.

A baj komolysága s az orvoslás sürgős volta gyors intézkedést igényel a kormánytól és a törvényhozástól. Ezt helyezte kilátásba Lukács László felszólalásaiban, melylyel kijelentette, hogy a törvény radikális megváltoztatásától a sürgősség folytán eltekint, de a legégetőbb dolgok novelláris rendezését elodázhatatlan feladatának tekinti.

Ez igéretben az ország közvéleménye s a munkáspénztár érdekeltjei bizvást megnyugodhatnak. A koalició szerencsétlen alkotása fölött pedig Lukács László irónikus birálata jegyében akkor majd szintén nyugodtan napirendre térhetünk.

Az Aradmegyei Gazdasági Egyesület

ma délelőtt tartotta a városligeti vendéglő nagytermében évi rendes közgyülését *Vásárhelyi* Józsi elnöklete alatt. A közgyülés a mult év költségvetését tárgyalta le s ezután az egyesület által kibocsájtott sorsjegyeket sorsolták ki. A nyereménytárgyakat gazdasági eszközök képezték. Ezután a tisztikart ujitották meg egyhangu választással. A választmányi tagok névsorába három uj tag került és pedig Biró Albert, Hanny Gyula és Schill József. Ezzel zárult be a közgyülés, melyen a következők vettek részt: Friebeisz Miklós, Kokas József alelnökök, ipolyi Keller Iván ügyvezető titkár, Kemény Szilárd titkár, Purgly László, Dálnoky Nagy Lajos alispán, Urbán Péter, Heinrich Sándor és még vagy 600 kisgazda.

Uj cipő-üzlet!
Férfi-, női- és gyermek-cipők kész raktára. Mérték utáni megrendelések. Cipőfelsőrész :: készitések, tüzések ::

Klein József nél
Arad, Petőfi-utca sarok.
962

A. B. A. K. — A. A. K. football-match.

Rendkivül érdekes football mérkőzésben volt része ma délután Arad sportkedvelőinek Budapest egyik legkiválóbb csapata, a B. A. K. jött le Aradra, hogy barátságos mérkőzést játszon az A. A. K csapatával. A mérkőzés változatosan, érdekesen folyt le, amelynek során a közönségnek számtalan alkalma nyiltott abban a csodálatos összjátékban gyönyörködni, amelyet a B. A. K. legénysége produkált, különösen pedig Károly fenomenális játékában, amelyet a publikum igen sokszor lelkes tapsokkal honorált. A mérkőzés egész tartama alatt a B. A. K. fölénye természetesen teljesen észrevehető volt. A pesti csapat az első félidőn 5-ik, 25-ik, 28-ik, 38-ik és 40-ik percben rugott goalt, a második félidőben pedig a 6, 10, 16 és 34-ik percben lőtt az ellenfél kapujába. Az aradi csapat az egész mérkőzés alatt csak 2 goalt rugott, még pedig az első félidő 31-ik és a második félidő 34-ik percében. Eredmény 9:2 a B. A. K. javára. A biró Koltay postás volt.

NYÁRI IDILLEK.

Történet a nagyon szerelmes asszonyról, meg a három diákról.

A legregényesebb szerelmi történetek között is talán a legérdekesebb ez a furcsa kis história, amelyet most itt papirra vet a krónikás. A történet szereplője egy fiatal férj s mellette nagyon is tüzről pattant menyecske, továbbá három fiatal diák, a legszerelmesebb kamaszkorban. És minden szerelmi ügyek pikantériái elenyésznek amellett, hogy ez a fiatal férj zsebében hordja a három udvarló nyilatkozatát, mely szerint — külön-külön elismerik, hogy őnagysága, stb., stb.

Három nyilatkozat. Ezen fordul meg minden.

A férj — a nevét a három diák talán igen, de mi nem áruljuk el — igen korán, nagyon fiatalon házasodott. Szabómester. Kivételes nősülési engedélyt kért annak idején s most alig három hónap mulva két tanuval jslent meg a rendőrhatósági hivatalnál. Együttélési bizonyitványt kért, mert a feleségétől válni akar.

— Hiszen alig néhány héttel ezelőtt itt törte magát, hogy kivételes nősülési engedélyt kapjon! — mondta a rendőrkapitány.

— Az régen volt!

Ravaszul mosolygott a férj és a következőket mondotta el:

— Akkor is siettünk, most is az a baj, hogy a szerelem nálunk még mindig sietős. Nem lett volna semmi bajunk, a feleségem nagyon is szeret s éppen ez a hiba. Hazaküldtem egy kicsit, hogy tetszik tudni, szokjék le egy kevéssé a szerelemről. Otthon is volt egy néhány hétig az asszony. Kiváncsi voltam, vajjon hogy van meg nélkülem? Elmegyek, hát három fiatal diákot találok a házban. Ott laktak. Gondoltam, itt baj van. Megkörnyékeztem a diákokat, külön-külön. A fiuk meghökkentek és vallottak. Eléje tettem mindegyiknek egy nyilatkozatot, tessék, irja alá! Alá is irta mindegyik, elismerve, hogy részesül a feleségem kegyeiben. Bőven. De mindegyik odairta, hogy ő volt a kizárólagos lovag. Itt a három nyilatkozat.

A férj a zsebére csapott és boldogan távozott abban a hitben, hogy a szarvai nem látszanak a három nyilatkozattól.

A francia miniszterelnököt és a hadügyminisztert egy repülőgép megölte.

— *A Hétfő távirata.* —

Páris, május 21. A Peti Parisen „Páris-Madridi" repülőversenye startjánál 20 közül 4 Bleriot-gép szállt fel. Train aviatikus is megkisérelte a felszállást, de gépe a közönség közé futott. Rettenetes pánik támadt, Berteausz hadügyminiszter ki az első sorban állott, rögtön meghalt, Monis miniszterelnök két lábát a gép leszakitotta és Deutsch de la Maurthe, az aviatika mecenása halálosan megsebesült.

Páris, május 21. **Monis miniszterelnök meghalt, a sebesültek száma negyven.**

Milliós házépitkezések.

Bérpaloták az Óvár-téren.

Házépitő részvénytársaság Aradon.

— A Hétfő riportja. —

Nagyszabásu akciót inditott meg Aradon néhány vállalkozó szellemü tőkepénzes. Az illetők házépitési részvénytársaság alapitásán fáradoznak A céljuk az, hogy az Óvár-térre két hatalmas bérpalotát emelnek, amelyeknek felépitési költségei *egy millió* koronára rugnak. A mozgalom, amely nagy hatást gyakorolna az aradi lakásmizériák megszüntetésére és egyben nagy lendületet adna az Óvár-tér kiépitésének, most bocsátja nyilvánosságra a házépitési részvénytársaság megalakitásának tervezetét. A figyelemreméltó tervet a következőkben ismertetjük:

A tervezők az Óvár-tér főutvonalán akarják a szóban levő két palotát felépiteni. A két bérpalota a hidhoz vezető főutvonaltól jobbra, nyolc, egymástól két részre választott házhelyen épülne fel. A főutvonal baloldalán két háztömbre egy aradi nagytőkés már bejelentette vételi szándékát és miután ajánlata és személye is komoly és számbavehető, kérését teljesiteni is fogják. A részvénytársaság tervezői az ezzel a lefoglalt területtel szemben fekvő *nyolc házhelyet* akarják a várostól megvenni és azon a helyen két *háromemeletes* bérpalotát épiteni. A házak a legmodernebb stilban és a legkényelmesebb belső berendezéssel épülnének fel. Miután igy a főut mind a két utvonala kiépülne, ez nagy értékemelkedését jelentené az Óvár-térnek.

Minden egyes házban 15 lakást terveznek az épittetők. Ezek részben utcai, részben udvari szobával kombinált utcai lakások lennének. A tizenöt lakás közül esne minden egyes házhelyre három egyszobás lakás havi 20 korona, hat kétszobás lakás havi 40 korona, négy háromszobás lakás egyenként 60 korona és két négyszobás lakás havi 80 korona lakbérrel. A földszinten lenne egy 3 szobás és két 2 szobás, az első emeleten 2 négyszobás, a másodikon három 3 szobás, a harmadik emeleten pedig négy 2 szobás lakás. Minden udvarban ezenkivül volna még három 1 szobás lakás. Ilyen olcsó árak mellett is minden ház évenként 8400 koronát jövedelmez, ami a nyolc ház után évenként 67.200 korona házbérbevételt jelent.

E számadások alapján készitették el a tervezők a részvénytársaság anyagi alapját, amely lényegében a következő:

Az épitkezéshez szükséges egy millió korona. Ezt oly módon fedezik, hogy 400.000 korona erejéig részvényeket bocsátanak ki. 2000 darab 200 koronás részvény képezné igy a részvénytársaság alaptőkéjét. Az alaptőkén felül még szükséges 600.000 koronát olcsó törlesztéses kölcsön utján szerezné be a részvénytársaság, amelyet 50 év alatt teljesen visszafizetné. A törlesztéses kölcsön azért volna előnyösebb az alapitandó társaságra, mert a kamatláb állandó és egy esetleges pénzkrizis esetén a részvények osztalékának állandóságát nem veszélyeztetné, mint a folyószámla vagy váltókölcsön. E tőke jövedelmezőségét biztositaná a tervek szerint biztosan befolyó 67.200 korona bevétel, mely összegből a felveendő kölcsön annuitásának, 33.000 koronának és a kezelési költségeknek mint kiadásoknak levonása után fennmaradó tiszta nyereség körülbelül 30.000 korona, *ami az alaptőke 7 és fél százalék kamatoztatásának* felelne meg és a részvényeseknek osztalék fejében kifizettetnék.

Nem hagyható ki a részvények értékét biztosan emelő azon körülmény, hogy a házak értéke évente legaláb 1 százalékkal emelkedik, tekintetbe véve a palotának a főuton való épitését. A házbérjövedelem is emelkednék és néhány koronás lakbérnövekedés is, tekintve a lakások nagy számát jelentékeny bevétel szaporulatot tesz ki. Igy a jövedelmezőségi arányban nem fog változás bekövetkezni akkor sem, ha az épületek ideiglenes adómentessége 15 év mulva lejár és azok adófizetési kötelezettség alá kerülnek.

Tehát ily részvények jegyzése minden veszélyeztetést kizár, mert a tőke házakba lévén befektetve, el nem veszhet, s a takarékbetétek kamatlábán felüli osztalékot hoz. Hogy e részvénytársaság biztosabb vállalat sok ipari vagy kereskedelmi vállalkozásnál, látható és bizonyitható azon körülményből, hogy sok tőkepénzes fekteti felesleges tőkéjét paloták épitésébe.

A részvénytársaság rentabilis volta ezekből az adatokból kétségtelenül megállapitható. Ezenkivül a város, amelynek szintén érdeke a részvénytársaság létrejötte, szintén a legmesszebbmenő támogatásban fogja részesiteni a társaságot és a telek jutányos átengedése mellett hihetőleg nagyobb számu részvényt fog jegyezni.

A tervezők és főleg azok, akik a rész-

vénytársaság célját támogatják, a legközelebbi közgyülés elé azzal a kéréssel fognak fordulni, hogy a törvényhatósági bizottság legalább elvileg adja már most oda a kijelölt telkeket, hogy a részvénytársaság ezen a bázison megalakulhasson. A telkeket tudniillik csak akkor ruházhatja a város a részvénytársaságra, ha az már megalakult és mint erkölcsi testület kellő biztositékot nyujt. Miután az alakuló társaságnak elsőrendü érdeke, hogy a megjelölt területekre az opció jogát biztositsa magának, azért most csak azt kérik, hogy ameddig a részvénytársaság tényleg megalakul, addig biztositsák neki a területek elővételi jogát.

Szabados Pál levelét megirta . . .

Hat napi fogház egy kis titoktartásért.

— A „Hétfő" riportja. —

Szabados Pál nagyváradi tanitó ur neve az utóbbi időben feltünő gyakran szerepel egyik nagyváradi klerikális lap élén, még pedig mint a tiszta hazafiságtól áthatott róm. kath. szellem és erkölcs leghivatottabb képviselője és védelmezője. Méltóztatnak tudni, Szabados Pál tanitó ur fanatikus ellenzője minden kulturális fejlődésnek és haladásnak. Nem is lehet csodálkozni ezen, hisz a tanitó ur: a „kultura apostola." Néha-néha aztán el-elragadja a lelkesedés heve és becsületsért, rágalmaz, szidalmakkal dobálózik, már amint a kedve tartja.

A kis hecc-tanitó neve most az egyszer a lap éléről a törvényszéki rovatba került, ahol csirkefogókat, tolvajokat és rablókat szoktak néhány sorban elparentálni. Történt ugyanis, hogy Szabados tanitó ur erkölcsi érzéke nagyon felháborodott a radikális gondolkozásu tanitók „Uj Korszak" cimü lapján s hogy felizgatott kedélyét lecsillapithasa, egy durva, sértő hangu levelet irt *Somogyi* Béla szerkesztőnek. A levélnek pör lett a folytatása, amelynek sorsáról a „Népszava" tegnapi száma a következőkben számol be:

„*Egy klerikális tanitó drága gorombáskodása.* Szabados Pál elemi iskolai tanitó ur Nagyváradon. Ugyebár eddig nem igen ismerte őt a haza. A mai naptól kezdve hires férfiu lesz. Természetesen nem ingyen. Ezt meg kell fizetnie éppen ugy, mint a gorombáskodását. Ez a tanitó ur ugyanis, amint megkapta az „Uj Korszak" cimü radikális tanitóujságot, levelező-lapot irt a szerkesztőjének s ebben ilyen finoman fejezte ki magát: A „Népszava" aljas szellemében szerkesztett tisztességtelen lapjára, az „Uj Korszak"-ra nem reflektálok . . . Az igazi magyar tanitóság egyöntetüleg elitéli az abban megnyilvánuló durva hangot . . .

Az igazi magyar tanitóság és minden jóizlésü ember bizonyára az ilyen levélben talál durva hangot, nem pedig abban a bátor és hasznos ujságban, amelynek fölvilágositó munkája ugy fáj a feketéknek. Somogyi Béla elvtárs, az „Uj Korszak" szerkesztője, följelentette Szabados urat, akit Schmidt járásbiró el is itélt becsületsértés miatt hat napi fogházra átváltoztatható hatvan koronára, egyuttal kötelezte az ügyvédi költségek megfizetésére és arra, hogy a marasztaló itéletet saját költségén az „Uj Korszak"-ban közzététesse. Az itélet indokolásában sulyositó körülménynek mondja a biró, hogy ilyen gyalázkodó kifejezéseket használ egy tanitó, akinek pedig az ifjuság nevelése volna a hivatása.

Hát az bizonyos, hogy az illemtant nem igen tanithatná tisztességes országban az ilyen tanitó. De hitoktatónak fölötte alkalmas. Nyilván meg is teszik annak a papok, miután ilyen kitünő érdemeket szerzett. Egyelőre azonban több, mint száz koronájába kerül az, hogy gorombáskodott azzal a lappal, amelynek egyebek között az is a célja, hogy a tanitóknak nemcsak szellemi és erkölcsi, hanem anyagi érdekeit is előmozditsa."

Szabados szerkesztő ur tegnap már szerencsésen vissza is érkezett Nagyváradra hat napi fogházbüntetés reményében és most mint egy feldicsőült mártir fogja folytatni kulturaellenes támadásait.

Magyar szenzációk Amerikában.

Vissza a börtönbe! — Még egy futóbankár. — A hercegnő oroszlánkölyke.

New-York, május 5.

Alig néhány hete, hogy kiszabadult a börtönből Tóth András, az ártatlanul elitélt magyar. Annak idején hosszassan foglalkoztak az amerikai lapok a boldogtalan ember sorsával, hire járt, hogy Carnegie, a jótékonyságáról hires milliárdos nagyobb összeggel segiteni fogja Tóth Andrást, de a segitségből nem lett semmi, a szegény, elöregedett magyar husz évi ártatlanul szenvedett börtön után legfeljebb koldulni mehetne az utcára. Sochring ügyvéd, aki Tóth Andrást a kegyelmi biróság előtt képviselte, elmondotta, hogy Tóth András számára nem tudnak olyan munkát szerezni, ami biztositaná a megélhetését. Az öreg nem akar terhére lenni a fiainak és barátainak s ugy vélekedik, hogy Pennsylvania állam kormánya tartozik neki annyival, amiből tisztességesen megélhet öreg napjaira. Ezért most vissza készül a börtönbe, hogy ott követeljen lakást és ellátást. Az is lehet azonban, hogy Tóth András derék védője találta ki és helyezte el a lapokban ezt a hirt, hogy ébrentartsa az érdeklődést szerencsétlen védence iránt

*

Az amerikai magyarságnak ismét szomoru szenzációja van: megint megszökött egy magyar bankár a szegény kivándoroltak pénzével. A legujabb futóbankár Korláth Mihály, aki hat esztendővel ezelőtt nyitott bank- és hajójegyüzletet Scalp Levelen. Korláthnak, aki magyarokkal, tótokkal és horvátokkal kötött üzletet, Windberen volt a fiókirodája. A nép bizalommal viseltetett iránta és igy nemcsak a pénzét küldötte vele haza, hanem a megtakaritott dollárokat is rábizta megőrzés végett. Hozzávetőleges számitás szerint a megőrzés végett rábizott pénz a huszonötezer dollárt meghaladja, és vagy hétszáz betevő között oszlik meg. De azért van olyan betevő is, akinek kétezer dollárja volt Korláth Mihálynál. Ezt a huszonötezer dollárt mind elvitte Korláth Mihály, de az is valószinü, hogy ezenfelül a hazaküldés végett rábizott pénzek egy része elsikkadt a keze között. A szökést még szomorubbá teszi, hogy két magyar egylet is Korláthnál tartotta egész pénzét. Ez a két egylet a Windber és vidéki magyar református betegsegélyző egylet és a Verhovay-egylet ötvenkilencedik scalp leveli fiókja.

*

A reklámhoz kétségtelenül legjobban értő müvésznő, Lwoff Parlaghy Vilma hercegnő néhány hetet ismét Amerikában töltött s természetes, hogy ez az esemény nem mulhatott el anélkül, hogy a newyorki lapok hasábokon keresztül ne foglalkoztak volna személyiségével.

A müvésznő gyakran ellátogatott a Madison Square Gardenba, ahol mostanában a Ringling cirkusz szórakoztatja a közönséget. A cirkusz állatseregletének apró oroszlánkölykei roppant megtetszettеö a hercegnőnek, aki ajánlatot tett a cirkuszigazgatóságnak, hogy megvásárol egy oroszlánkölyköt. Az igazgatóság azonban nem volt hajlandó megválni a kis fenevadaktól. Parlaghy Vilma nem csüggedt. Barátai közé számithatta Sickles tábornokot, a polgárháboru népszerü hősét s neki panaszolta el keservét. A lovagias tábornok megnyugtatta a hercegnőt és sietett a menazsériába, ahol előállt a kéréssel, hogy oroszlánkölyköt akar vásárolni. A Ringling fivérek nem tagadhatták meg az agg hős kérelmét, sőt tiszteletük kifejezéseképen, ajándékul ajánlották fel az oroszlánt. A tábornok ragaszkodott a fizetéshez, végül kétszázötven dollárért megszerezte a kis oroszlánt.

A sikerről azonban telefonon értesitette a müvésznőt, aki hamarosan a helyszinén termett kiseretével s boldogságtól ragyogó szemekkel vette át a gavallér generális ajándékát, az apró oroszlánkölyköt, kijelentvén, hogy magával fogja vinni Berlinbe, ahol egy képet fog festeni. „A két oroszlán" cimmel s amely Sickles tábornokot fogja ábrázolni, ölében az apró királyi fenevadakkal.

A kis oroszlán a ketrec helyett ezentu bársony párnán fog megpihenni s közönséges cirkuszi oroszlán helyett valóságos társaságbeli „arszlán" lesz belőle. Arcképe belekerül a képes ujságokba, természetesen müvésznőgazdája arcképével együtt, aki megszokta mutatni Amerikának, hogy vannak Európában is, akik értenek valamicskét a reklámcsinálás mesterségéhez.

Házasság.

Telkes Vilmos jónevü budapesti vállalkozó mérnök junius hó negyedikén délután öt órakor tartja esküvőjét Ottenberg Erzsi urleánynyal, Ottenberg Tivadarnak, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elnökének, az Aradi Első Takarékpénztár vezérigazgatójának szeretetreméltó leányával.

Az Urania müsora

melyet vasárnap mutattak be a közönségnek, ismét kolosszális sikert aratott. Albert Godnak legujabb drámája az Éjjeli pillangó megkapó éealizmusával mélységes hatást gyakorolt a közönségre. Egy exotikus verseny pompás látványossaga őszinte tetszésre ragadja a publikumot. Egy indiai elefántverseny folyik le szemeink előtt. A kolosszális állatok meglepő fürgeséggel futják meg a hosszu distenciát. Négy csoporton inditják el a versenyzőket, végül egy alig tizennégy éves gyerek érkezik be a hatalmas állattal elsőnek. A nagyszerü müsor minden egyes számát őszintén ajánlhatjuk a publikum érdeklődésébe. Kedden mutatja be azUránia Achim András csabai temetését.

Pardon!

*

A szobaleány helyett az anyós.

— A Hétfő riportja. —

Különös éjféli eset történt Aradon az egyik Erzsébet körúti uri házban az éjszaka. Ezelőtt csak tulvilági kisértetek zavarták meg az Erzsébet-uti lakók éjjeli nyugalmát, most azonban ugy látszik, hogy ezek a kisértetek kivénültek, bizonyára már nyugdijba is mentek s most egészen más dolog tartja izgalomban az ott lakókat.

Történt ugyanis, — a rendőrségen felvett hiteles jegyzőkönyvek tanusága szerint — az éjjeli félhomályban, amikor halványan sütött a hold, hogy Molnár Sándor vasuti alkalmazott ellátogatott szive választottjához Nereczky Máriához. Azaz, hogy csak elakart látogatni. A kapu ugyanis zárva volt és igy az ifju szerelmes előbb kénytelen volt hátulról megkerülni a házat s bemászott egy hatalmas kiterjedésü nagy kertbe, ahol most hullatják el szirmaikat a barackfa virágok, most kezd zöldülni a fejes saláta, meg a többi veteményes ágyak és ahol a vasuti egyenruhába bujt Don Juan semmiképen se tudta tájékozni magát.

Végre is hosszas bolyongás után elért egy széles folyósóra, ahol szép sorjába állottak egymás mellett a barnára festett ajtók. Az ifju hallgatózni kezdett. Csöndet vagy egyforma mély horkolást tapasztalhatott, amint egymásután lassan, óvatosan meg-meg állt az ajtók előtt. Sokáig törte a fejét, hogy mitévő legyen. Póruljárni nem akart, de a kerten sem akart mégegyszer átgázolni. Az idő pedig egyre mult. A templom órája már régen elütötte a a tizenkettőt s Molnár Sándor még mindig ott epekedett az ajtó előtt.

— Lesz, ahogy lesz — szólalt meg benne végre a biztató hang. — Egy. Kettő. Há-á-rom! — csattant a kilincs és a szerelmes vasutas merészen belépett az egyik ajtón.

A szobában irtózatos sötét volt. Legelőször is ezt állapitotta meg. Azután konstatálta, hogy a sarokban egy ágy áll, az ágyban alszik valaki, még pedig a lelógó hajtömegről következtetve, egy hölgy alszik az ágyban. Helyben vagyunk tehát. Molnár feldöntve egy széket, bátran az ágyhoz lépett és lágyan, értelmesen, ahogy csak egy szerelmes ifju suttoghat holdvilágos nyári estéken, megszólitotta az alvót:

Mariskám! Te vagy az? — és kezével néhányszor még végig simogatta a selymes takarót is.

Az alvó természetesen felébredt és a legelső szavai bizony nem valami barátságosak voltak.

Rabló! Segitség! — orditotta. azaz sipitotta, mert a megvizitelt alvó högy nem volt más, mint a ház urának hatvanéven jóval felüli anyósa.

A szomszéd szobából egy pillanatt alatt éjjeli divat szerint öltözködő alakok rohantak elő.

— Hol a rabló! Hol a tolvaj? kérdezgették a félholtra ijedt öreg asszonyt, aki csak a kezével tudott mutatni arra felé, amerre Molnár Sándor elmenekült.

Gyorsan előkerült a revolver is, kétszer ki is lőttek a kertbe, de a Don Juannak sikerült elmenekülnie a kerten keresztül. Tegnap aztán megtették a feljelentést a rendőrségen. Detektiveket küldtek szét a városba, hogy a különös látogatót előkeritsék. Délutánra meg is került a szerelmes vasutas, s megtörve mondotta jegyzőkönyvbe, hogy az ő vizitje nem az anyósnak, hanem Nereczky Máriának szólt.

Magánlaksértés vétsége miatt azonban a legékesebb védekezése dacára sem kerüli el az aradi kir. járásbiróság büntető kezét.

IRODALOM, SZINHÁZ.

Piros-estély a Heltai-kabarében.

Hétfőn és pénteken ugynevezett piros-estély lesz a Heltai-kabarében. Az összes szereplők, köztük Keleti Juliska is, teljesen uj számokkal szerepelnek a piros-estélyeken, amelyeknek pikáns, de azért finom és szellemes müsora iránt máris óriási az érdeklődés. Hétfőn kerül szinre a „Szép asszony kocsisa“ c. pompás bohózat is. A vasárnapi előadás a legszebb siker jegyében folyt le. Keleti Juliska vendégjátékai iránt oly nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy Heltai igazgató szükségesnek látta, még néhány nappal meghosszabbitani vendégjátékát.

Rózsaszinü bünjelek.

Az ügyvéd, a válóperes menyecske, meg a jó anyós.

— A Hétfő tudósitása. —

Az igazság komor, méltóságteljes hajlékában a napokban vig kacaj huzódott, ömlött szerteszét. A birák, meg az ügyvédek pompásan mulattak egyik fiatal ügyvéd nem mindennapi esetén. Az ifju prókátorra egy szép kis menyecske rábizta a válópörét. Minden különös érdekesség nélkül való a pör: a házasfelek egymásra untak, civakodtak, gyülölködtek, punktum. Mikor pedig az első tárgyalást kitüzték, a válópörös asszonyka megjelent az ügyvédjénél Boldog örömtől ragyogott az arca:

— Doktor ur nagy ujság!

Egy halom szalaggal átkötött levelet s egész tucat asszonyi fotografiát tett az asztalra·

— A drága uram szerelmes levelei, a gyönyörü mákvirágé — pergett a menyecske nyelve — ott találtam a fiókjában. Mind finom hölgyek irták. Már a mézeshetekben viszonya volt a dámáival.

Az ügyvéd mosolyogva lapozott az illatos levelek között. Csupa édes kis Mucuskám, aranyos kutyám, egyetlen öreg bolondom. A menyecske diadalmasan csapott a levélcsomóra:

— Remélem ügyvéd ur, ha ezeket a gyalázatos bünjeleket csatoljuk, az uram hibájából választ el a biróság:

Ennyiben maradt az ügy, amikor közbejött valami. Valami olyan dolog, ami az ügyvéd ur életében még nem fordult elő. Megházasodott. Az esküvő után nászutra ment. A válópör aktái rámaradtak az irodavezetőre. Az irodavezető pedig szigoru, diszkrét ember s a pör mellékleteként szereplő rózsaszinü leveleket a gépiró kisasszony kiváncsisága elől elzárta a principális rejtett fiókjába. Egyéb frivol akták közé.

Az ügyvéd a kis feleségével hazaérkezett Itáliából, már a házassága fél éves jubileumát is megünnepelte, amikor nevezetes vizit érkezett. Megjött az anyós. Még pedig nem a vicces kalendáriumokból ismert rettentő boszorkány, hanem áldott szivü, jámbor nénike, aki rajongva csüng az uj vején. A jó anyós egy napon nagytakaritást rendezett s felforgatta az egész lakást. Nemsokára ezután, — elég hamar — csatolni kellett volna a válópör irataihoz a corpus delicit. De hiába hányták föl kétségbeesetten az egész roppant irattárt, nem voltak a drága Mucuska levelei sehol, sehol.

Az iroda konsternálva volt, az ügyvéd ur bőszen járt, mint a vérre szomjas tigris, napokon át. Hiába, hiába! Egyszer aztán félve, szepegve jelentkezett az anyós:

— Fiam . . . édes fiam . . . azokat a szemérmetlen leveleket . . . a leveleket, meg a fotografiákat . . . ne haragudj . . .

— Mit csinált?

— Elégettem.

A jóságos anyós könnyezve beszélte el, hogy takaritás közben akadt rá a furcsa paksamétára. Azt hitte, hogy a veje legénykori emlékei. Félt, hogy a friss asszony kezébe kerülnek. Mi lenne abból . . . Baj, perpatvar, kellemetlenség Isten mentsen rágondolni. Féltette a fiatal pár boldogságát. Mit tehetett volna mást? Megsemmisitette a bünjeleket.

Az ügyvéd azonban szerencsés csillag alatt született. A pört — már csak a teljesség kedvéért jegyezzük föl — megnyerte az asszonyka javára.

Felelős szerkesztő: SULIK KALMAN.

Kiadja a „HÉTFŐ“ kiadótársaság.

URÁNIA

mozgófénykép szinház.

Hétfő, május 22 én.

1. Akrobata hármas. Variete szám. — 2. Április bolondja. Humoros. — 3. Korzikai kepek. Látványosság. — 4. Rozalinda álomkóros. Bohózat. — 5. Csipkelegyező gyártás. Eredeti felvétel. — 6. Eljegyzés. Bohózat. — 7. Elefántverseny. Természet után. — 8. Pipázók versenye. — 9. A gyülölet. Dráma. — 10. Az éjjeli lepke. Szenzációs dráma.

Előadások d. u. 6 órától este 11 ig.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

Veszek

vagy más tárgyakra átcserélek

zálogczédulákat,

tört aranyat, ezüstöt gyémantot és brilliánt tárgyakat

Deutsch Lajos

árán ... 10

Weitzer János utca ... palota

Arad legnagyobb óra és ékszer raktára. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

TELEFON 438 TELEFON 438

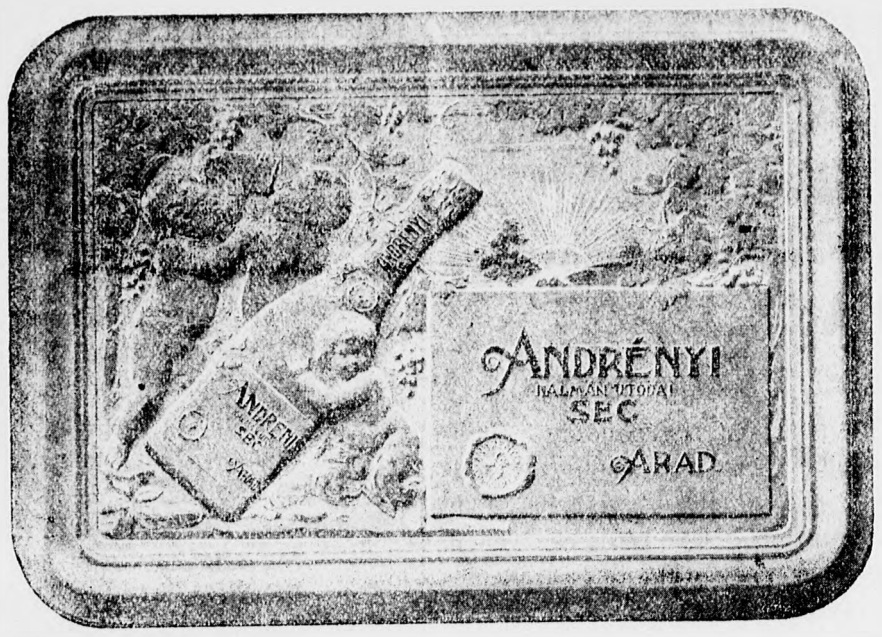

Ervényes 1911. május 1-től.

MENETREND.

Érvényes 1911. május 1-től.

Magyar királyi államvasutak.

Vonatok érkezése Aradra

Budapest felől:

Gyorsvonat	este	6.58
Gyorsvonat	este	10.25
Személyvonat	regg.	6.02
Személyvonat	regg.	8.13
Gyorsvonat	d. u.	12.24
Személyvonat	d. u.	3.29
Személyvonat	este	9.00

Tövis felől:

Gyorsvonat	d. e.	8.08
Személyvonat	regg.	7.21
Személyvonat	regg.	4.35
Gyorsvonat	d. u.	4.03
Személyvonat	d. e.	10.50
Személyvonat	este	8.52

Temesvár-Józsefváros felől:

Személyvonat	regg.	7.38
Személyvonat	d. e.	10.22
Személyvonat	d. u.	3 56
Személyvonat	este	11.00

Nagykikinda felől:

Vegyesvonat	regg.	5.55
Vegyesvonat	d. e.	11.12
Személyvonat	d. u.	3.15

Vonatok indulása Aradról.

Budapest felé:

Személyvonat	regg.	5.09
Gyorsvonat	regg.	6.03
Gyorsvonat	d. e.	8.20
Személyvonat	d. e.	11.37
Gyorsvonat	d. u.	4.16
Tehervonat személyszállitással	d. u.	4.51
Személyvonat	este	9.34

Tövis felé:

Gyorsvonat	d. u.	12.32
Személyvonat	d. u.	2.14
Személyvonat	d. u.	4.04
Gyorsvonat	este	7.08
Személyvonat	regg.	6.32
Tehervonat személyszállitással	este	11.15

Temesvár-Józsefváros felé:

Személyvonat	regg.	6.15
Vegyesvonat	d. u.	4.33
Személyvonat	d u.	12.37
Személyvonat	este	7.13

Nagykikinda felől:

Személyvonat	d. e.	6.42
Vegyesvonat	d. u.	1 00
Vegyesvonat	este	7.24

Az Arad-csanádi egyesült vasutak.

Szeged felől:

Motoros	regg.	5.50
Vegyesmotor	d. e.	8.17
Motoros	d. e.	10.54
Motoros Mezőhegyesről	d. u.	2.23
Motoros	d. u.	2.50
Gyorsmotor	d. u.	3.38
Vegyesvonat	este	6.49
Gyorsmotor	este	8.37
Gyorsmotor	este	9.20

Brád—Borosjenő—Ujszentanna felől:

Motoros Borossebesről	d. e.	7.15
Gyorsmotor	d. e.	7.59
Motoros Kétegyházáról	d. e.	9.10
Vegyesvonat	d. e.	9.53
Motoros	d. e.	11.04
Motoros Borosjenőről	d. u.	1.55
Motoros Ujszentannáról	d. u.	5.52
Motoros	este	6.10
Gyorsmotor	este	6.36
Vegyesvonat	este	8.51

Szeged felé:

Gyorsmotor	regg.	6.16
Vegyesmotor	regg.	6.45
Motoros	d. e.	8.30
Motoros	d. e.	10.27
Gyorsmotor	d. e.	11.49
Motoros	d. u.	1.17
Vegyesvonat	d. u.	4.11
Motoros	este	7.10

Ujszentanna—Borosjenő—Brád felé:

Motoros (Kétegyházára)	regg.	5.20
Gyorsmotor	regg.	6.21
Vegyesvonat	regg.	6.35
Motoros	d. e.	8.23
Vegyesvonat	d. u.	12.30
Motoros	d. u.	3.01
Gyorsmotor	d. u.	4.20
Motoros Borossebesre	d. u.	5.04
Motoros Borosjenőre	este	7.05

Arad-hegyaljai mótoros vasut.

Radna—Pankota—Gyorok felől

1 sz. személyvonat	regg.	5.21
3 sz. személyvonat	regg.	6.51
5 sz. személyvonat	d. e.	8.11
7 sz. személyvonat	d. e.	10.00
9 sz. személyvonat	d. u.	12.52
11 sz. személyvonat	d. u.	2.40
13 sz. személyvonat	este	5.49
15 sz. személyvonat	este	7.16
17 sz. személyvonat	este	8.51
23 sz. személyvonat	este	10 18

Gyorok—Pankota—Radna felé:

4 sz. személyvonat	regg.	4.35
6 sz. személyvonat	regg.	6.04
8 sz. személyvonat	d. e.	7.54
10 sz. személyvonat	d. e.	10.37
12 sz. személyvonat	d. u.	12.37
14 sz. személyvonat	d. u.	3.00
16 sz. személyvonat	d. u.	5.04
18 sz. személyvonat	este	6.34
20 sz. személyvonat	este	8.00

Védjegy

Jól jár, ha

tudomásul veszi, hogy ujabban utánozzák

a valódi

Palma-kaucsuk-

cipősarok

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánzott dobozokban természetesen csak közönséges gumisarkok vannak, jól teszi tehát, ha károsodásai megelőzendő, a valódi **Palma-kaucsuk-cipősarok** minden dobozon látható

védjegyére ügyel!

Védjegy

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ

50-ik Idényértesitőnket, kérje annak bérmentes beküldését.

Budapest, V. Bécsi-utca 6

KUNZ ÁRUHÁZ

Első segitséggel teljes gyógyulást elér a **Tordy-féle 3 Király tea** által. **Étvágytalanság, székrekedés, emésztési zavarok, rosszullét,** szóval **gyomor- és ebből** eredő bajokban gyorsan hat. **Epe, máj, vesebaj** ellen, hosszabb használat után segit. **Hurutos bántalmakat** eloszlat, gyógytárban csomagja 50 fill. (10—15 használatra), Tordy-név nélküli, rosz hamisitvány. Készíti: **Tordy Gy. okl.** = gyógyszerész, **Budapest, Üllői-ut 89. szám alatt.** =

Royal amerikai irógép

olcsó és jó!

Kérjen azonnal árjegyzéket **Kovács A. és Tsa**

czégtől

Budapest, V. kerület, Nádor-utcza 26. szám.

Nincs többé tyukszem!

Használja mindenki a **Martin**-féle tyukszem-tapaszt, mely 4—5 nap alatt a legrégibb, legmakacsabb tyukszemet, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom nélkül biztosan eltávolit. Ezen éveken át kipróbált tyukszemirtószer kapható a feltaláló és készitőnél **MARTIN TAMÁS** gyógyszerésznél **Ujpest,** Kossuth- és Deák-utca sarkán. **Egy doboz ára csak 1 korona.**

Valódi csak az a tapasz, mely a feltaláló aláirása és pecsétje alatt jön forgalomba.

Dr. BOROVSZKY-féle

Feltülmulhatatlan házi szer

BOROLIN

gümőkóros, izom- és idegfájdalmak, köszvény-csúz-, ischias-, derék-, lábszaggatások-, hátsznrások és égési sebek megszüntetésére. Kitűnő fertőtlenitő szer, maga az olajrész egyben óvszer

Kapható mindenütt

1.20, 2.— és 2.50 koronás üvegekben. Előállitják

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.

Budapest, II. kerület, Fő-utca 76. szám.

Részvényaláirási felhivás.

Az épitő, de különösen a faiparosok már régen azon panaszkodnak, hogy a faanyagoknak ára napról-napra magasabb lesz és nem áll arányban a kész munkák árával.

A kisiparosoknak megfelelő tőke hiányában nagyobb munkát elvállalni teljes lehetetlen.

Felismerve ezen panaszok jogosultságát, elhatároztuk, hogy a felsorolt bajokon segiteni fogunk. E célból külön kibocsájott tervezetünk alapján **részvénytársaságot** alapitunk a következő pontozatok szerint.

1. A részvénytársaság cime: **Fa- és épitőiparosok részvénytársasága Arad.**

2. Célja: minden néven nevezendő épitő, de különösen faanyagok termelése, beszerzése, nagyban és kicsinybeni elárusitása.

3. Az iparosok helyzetét megkönnyitendő **bánompénzek** letevése, **vállalataik** finanszirozása és **könyvköveteléseik leszámitolása.**

4. A részvénytáásaság 1000 drb. 200 koronás részvényt bocsájt ki 200,000 korona teljesen befizetendő névértékben, melyből az aláirás alkalmával 10%-ot folyó évi augusztus hó 1-ig 20%-ot a többit pedig kisebb részletekben a megalakitandó igazgatóság későbbi határozata szerint kell befizetni.

5. Az igazgatóság tulnyomóan iparosokból lesz megalakitva. Az igazgatóságon kivül egy **csupán iparosokból** álló nagyválasztmány fog az igazgatásban napibiztos rendszerrel résztvenni és ezen minőségében az igazgatósági gyüléseken az igazgatósági tagokkal egyforma jogokat gyakorolni. A napibiztos dijazása, ugy mint az igazgatóké az évi nyereményből van előirányozva.

6. Miután arra számitunk, hogy az iparosok saját jól felfogott érdekükben ezen részvénytársaságnál fogják beszerezni áruszükségletüket, módunkban lesz nagy forgalmat elérni. A nagy eladási forgalom természetszerüleg magával hozza azt, hogy jutányosabban fogjuk előállitani, illetve beszerezni, ennélfogva eladhatni az árut.

7. Azonkivül, hogy az iparosoknak alkalmuk lesz **saját vezetésük** alatt álló üzletben az árut beszerezni és a haszonban részvényenként osztozkodni, **az év végén mutatkozó nyereségből első sorban 30% a részvényes vevők** között lesz **bevásárlásaik arányában felosztva.**

Midőn ezeket becses tudomására hozzuk, kérjük vállalatunkat részvényjegyzésével támogatni.

Részvények az alulirottaknál is jegyezhetők.

Arad, 1911. május hó.

AZ ALAPITÓK:

Nesnera Aladár
főigazgató.

Steigerwald Alajos
butorgyáros, ipartestületi elnök.

Reisinger Sándor
mérnök, az épitőiparosok szövetségének elnöke.

Reinhart Gyula
butorgyáros, az épitőiparosok szövetségének alelnöke

Lengyel Manó
butorgyáros.

Adler Andor
nagykereskedő.

Sebessy Ferencz
asztalos.

Probszt Mihály
épitész.

Vlatt István
ácsmester.

Dr. Reisinger Ferenc
ügyvéd.

Cukor László
fakereskedő.

Nők legforróbb vágya szépnek lenni.

Ezt legkönnyebben érhetik el a Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CREME

használatával. Meglepő gyorsan tüntet el

szeplőt, májfoltot, bőrvörösséget

és mindenneü arctisztátlanságot.

Ára egy tégelynek 1 korona.

1 darab Ibolya-creme szappan 70 fill., 1 doboz Aradi Ibolya Hölgypor 1 kor. 20 fill., 1 üveg Ibolya-tej 1 kor

Kapható a készitőnél: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszertárában ARADON, Andrássy-tér 22. (A megyeházzal szemben.)

Az ország minden nagyobb gyógyszertárában, drogueriájában és illatszer kereskedésében.

Maculatura-papir kapható a kiadóhivatalban.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt friss és kellemes izü **Hajós-féle**

csukamájolaj most érkezett meg. E fontos és nagy táperejü szer kitünő hatásunak bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. — **Ára egy üvegnek 2 kor.**

Fagydaganatok elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a **„Frigin“**
Ára egy üvegnek ecsettel és utasitással **70 fillér.**

Legjobb fekete hajfestő a **„MELOGEN“.** Egy pár perc alatt bármely hajat vagy bajuszt a legszebb állandó fekete szinre lehet festeni anélkül, hogy a szint le lehetne mosni. — **Ára 2 kor.**

Kitünő amerikai gummi
a **„NITER“** 6 darab egy eredeti fémdobozban **2 kor.**

Fenti szerek kaphatok az egyedüli készitőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában, **Andrássy-tér 22. szám.** (amegyeházzal szemben.)

Fischer Simon Nagyáruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

meglepő olcsó árjegyzéke.

Frt. 1.75 Selyem Ernyő

Fischer Simon Nagy Áruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

következő olcsó árban lesznek előrusiva
1 drb. gyermek ernyő . . . 95 kr.
1 „ női fekete napernyő . 1.95 „
1 „ férfi és női selyemernyő 1.75 „

53 krajcár Flor Harisnya

Fischer Simon Nagy Áruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

Óriási mennyiségü alkalmi vetel férfi-, női- és gyermek harisnyák érkeztek és bámulatos olcsó árban lesznek elárusitva

98 krajcár Bőr Keztyü

Fischer Simon Nagy Aruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

A legfinomabb női- és férfi prágai glacé bőrkeztyü fekete, fehér és szines csak 98 krajcárért lesznek elárusitva.

45 krajcár Selyem Keztyü

Fischer Simon Nagy Aruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

A legjobb minőségü chapselyem férfi- és női keztyük 45 krajcárért lesznek árusitva.

Utazó cikkek nagy választékban a legolcsóbb árakban.

Bőröndök	Utazó keszlet
Kézitáska	Haj kefék
Ernyő tok	Ruha kefe

Páratlan olcsó árak!

23 krajcár Batiszt Zsebkendő

Fischer Simon Nagy Aruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

Óriási nagy zsebkendő vétel folytán lesznek a legelegánsabb angol szines batiszt zsebkendők 40 krajcár helyett csak 23 krajcárért elárusitva.

Frt. 1.45 Angol Sephir ing

Fischer Simon Nagy Aruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

Ritka alkalmi vétel folytán lesznek a legfinomabb és legelegánsabb szines ingek a melyeknek az értéke frt. 2.50 csak frt. 1.45-ért elárusitva. — Ez a cikk különösen figyelemre méltó.

38 krajcár Selyem Nyakkendő

Fischer Simon Nagy Aruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

Óriási választékban tiszta selyem nyakkendők elegőns szinekben, drbja 38, 45 és 59 krajcár. 3 darab elegáns selyem batiszt nyakkendő 55 krajcár.

19 krajcár Szines Manschetta

Fischer Simon Nagy Aruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

A legszebb szines mintázott jó mosó és jó minőségü Manschetták párja 19 kr.-ért lesz eladva.

Frt. 1.45 Madepulán Ing

Fischer Simon Nagy Aruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

A leglinomabb fehér madepulán puha mellü férfi ingek, meglepő olcsó ár, darabja 1 forint 45 karajcárért kaphatók.

45 krajcár Szalma Kalap

Fischer Simon Nagy Aruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

Girardi szalmakalapok, férfi-, fiu- és gyermek részére már 45 krajcártól kezdve kaphatók.

Frt. 1.25 Nyári Sport ing

Fischer Simon Nagy Aruháza

Arad, Szabadság-ter 12. szám alatt

Sikerült nagy vétel folytán dupla galléros férfi ing frt. 1.25. Szines sephir sport ing frt. 1.45. Nyersselyem vászon tennisz ing meglepő olcsó ár frt. 1.75.

45 krajcár Elegáns Sétabot

Fischer Simon Nagy Aruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

Óriási választékban a legujabb sétabotok . . 45, 75 kr.
Vasbot bőrrel áthuzva . . . . 95 „
Acél bot niekel fogóval . . 1.25 „

Nagy választék bőrárukban!

Női kézitáska	Dohánytarca
Pénz erszény	Cigarettatárca
Papirpénztárca	Szivartárca

Fizetőpincértárca

Ingyen zsebórát

finom szerkezettel kap minden vevő 30 kor. felüli vásárlás után

50 kr. Selyem Nadrágtartó

Fischer Simon Nagy Aruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

Jelenleg, ameddig a készlet tart, lesznek árusitva, finom selyem nadrágtartók 75 krajcárért.

50 krajcár Sport Sapka

Fischer Simon Nagy Aruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

Férfi-, fiu- és gyermek sport sapkák finom szövetből 35, 50 és 75 krajcár.

95 kr. Francia Batiszt nadrág

Fischer Simon Nagy Aruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

Finom rövid francia batiszt alse nadrág darabja 95 krajcár. — Jó minőségü Köpper alsó nadrág szines, hímezve reklám ár 95 kr.

Frt. 1.25 Nyári Kalap

Fischer Simon Nagy Aruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

Kitünő jó nyári Loden strappa kalap frt. 1.25 és 1.50.

Gyermekkocsikból gyári raktár Fischer Simon Nagy Áruházában minden elképzelhető kivitelben és legolcsóbb árban kaphatók. 5 forinttól kezdve 50 forintig.

Nyom tott Zlinszky István és Társa könyvnyomdájában Aradon.